

ANGYALFÖLDI ÖRÖMHÍR

A Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség
adventi-karácsonyi körlevele
2016. december

A mi karácsonyunk kezdete

*„Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt,
és örködtek éjszaka a nyájuk mellett” (Lk 2,8)*

Az első karácsonyi istentiszteleten nagyon kevesen vettek részt. Néhány pásztoember, akaratán kívül lett részese a karácsonyi történetnek. Azóta ez minden karácsonyi istentisztelet célja, akik részt vesznek rajta, részesei legyenek, bekapcsolódjanak a karácsonyi történetbe.

Mikor kezdődik a karácsonyi történet? Jézus megszületésével? Vagy amikor Isten elküldi Gábríel angyalt Názáretbe, hogy egy zsenge kamaszlánynak tudomására hozza: „fogansz méhedben és fiút szülsz, akit nevezz Jézusnak”. Vagy még korábban? Mikor kezdődik a karácsonyi történet? Lehetetlen erre válaszolni, hiszen minden történetnek van előzménye, és van folytatása, következménye és nehéz éles vonalat húzva elválasztani ezeket.

A pásztorok története mégis segít nekünk, ha nem is a pontos válaszadásban, de abban mindenképpen, hogy megtudjuk: *személyesen, számunkra mikor kezdődik a karácsony, a mi karácsonyi történetünk?* Vagy talán még pontosabban úgy fogalmazhatnánk, hogy mi mikor kapcsolódunk bele a karácsonyi történetbe.

„Pásztorok tanyáztak azon a vidéken a szabad ég alatt, és örködtek éjszaka a nyájuk mellett” – annyira hétköznapi és általános kép, hogy már közhelyes. Nincs benne semmi fennkölt, semmi ünnepélyes. Végzik a mindennapi teendőt. Nem tudjuk kik ők, mi a nevük, van-e családjuk, fiatalok voltak vagy idősebbek? Még azt sem tudjuk, hogy hányan voltak. Lukács evangéliumi leírása a legpontosabb, szinte a történész precizitásával „járt utána mindennek”. Bizonyára felkereste azokat a pásztorokat is. És nem véletlenül nem ír róluk többet. Nem fontos. Tudjuk, hogy a társadalom periferiáján éltek, tudjuk, hogy valószínűleg értelemmentes megbízhatatlanok voltak, mondjuk így bűnösnek számítottak, mert nem tudták megtartani a törvény előírásait munkájukból kifolyólag. Nem voltak gazdagok, nem voltak tanult emberek, egyszerű, kemény, mosolytalan férfiak voltak.

Nem lehet ennek jelentőségét eléggé hangsúlyozni. Éppen e szedettvetett gyülekezet előtt zajlik az első karácsonyi istentisztelet. Számukra akkor és ott kezdődik a karácsonyi történet, amikor megszólal az evangélium, az angyal, Isten küldötte nagy örömet hirdet: megszületett a Szabadító, méghozzá egészen személyesen értük jött erre a világra, hogy őket megtalálja ott, abban a helyzetben, amiben vannak. Mert fontosak az Istennek. Mert szereti őket is!

Ez a karácsonyi istentisztelet zajlik azóta is, és most azt a kérdést teszi fel nekünk: elkezdődött-e már a mi karácsonyi történetünk, bekapcsolódtunk-e már a karácsonyi történetbe?

Erre a kérdésre a válasz nem egy megvalósítandó feladat, a pásztorok nem tettek semmit, teljesen passzívak a történetben, egyedül reagálni tudnak, válaszolni tudnak az evangéliumra. Részévé váltunk-e már a karácsonyi történetnek? – ez nem elvárás, ez egy egyszerű ellenőrző-kérdés.

Mindnyájan ellenőrizhetjük könnyen: van-e világosságom, van-e személyes Szabadítóm, és átjárja-e az öröm az életemet, a hétköznapijaimat?

Hol és mikor kezdődik a karácsonyi történet?

Ott és akkor, ahol emberek az Isten jelenlétének világosságában meglátják életük addigi céltalanságát, hiábavalóságát, és egyben meglátják a szabadulás útját – felismerve a Szabadítót, aki értük – egyedül értük született a világra.

Grendorf Péter
lelkész

Orgonamisszió 2017

Tisztelt Angyalföldi Gyülekezet!

Nagy megtiszteltetés és öröm számomra, hogy írhatok a kedves Testvéreknek, hisz ennek csodálatos apropója van. A Budavári Evangélikus Egyházközség orgonistájaként én koordinálok meglévő, szeretett orgonánk bontását, felújítását és felállítását új otthonában, az angyalföldi evangélikus templomban. A Reformáció 500. jubileumának küszöbén tekintünk vissza dióhéjban Lutherre, aki nem csak megreformálta a keresztény (katolikus) egyházat, valamint anyanyelvivé (érthetővé) tette a liturgiát, Bibliát és igehirdetéseket, de végre a hívőket is bevonta a szertartásba, mégpedig a legegyszerűbb eszközzel, az ének-léssel. Ezzel a lépésével olyan mérhetetlen erejű lavinát indított el az egyházzene fejlődésében, ami máig is megállíthatatlan, hatásai meghatározóak maradtak az évszázadok során más felekezetek egyházzenejében is, az ugrásszerűen megnövekedett igény pedig az orgonaépítés dinamikus fejlődését indította el.

Egy magát valamire tartó evangélikus gyülekezetnek emiatt feladata, sőt, kötelessége ezen ősi tradícióknak a mezsgyéjén a végtelenül színes keresztény egyházzene ápolása és bemutatása, ami megfelelő hangszer nélkül csak igen korlátozott módon lehetséges. A templom idejét múlt, sajnos elhasználódott elektronikus hangszere mindezekre alig alkalmas, ellenben az új, „klasszikus” sípos orgona egyszerre nyit óriási távlatokat az Angyalföldi Gyülekezet istentiszteleteinek zenei szolgálatában és egyházzenei életében. Ez a pompás zenei többlet - hasonlatosan Lutherhez -, nem csak felpozíció a hívők életét, de a templomot is izgalmasabbá, atraktívabbá teszi. Amellett, hogy új gyülekezeti tagokat generál, a templom helyét az Egyház / Kerület / Főváros kulturális életében meghatározóvá teszi. A hatalmas karzat a remek akusztikájú templomtérben egy felújított orgonával ezentúl renomé kórustalálkozóknak, minőségi oratórikus hangversenyeknek, CD-felvételeknek adhat helyet. Az új hangszer a végre megvalósuló orgonaestek mellett egészen más dimenzióba emeli az istentiszteletek zenei aláfestését. Örüljünk együtt! Áldott adventi készülődést kívánok, hogy a Megváltó, ha szívünk ajtaján kopogtat, bebocsájtást nyerjen (Jel 3,20).

Bán István
orgonaművész

Gyülekezeti körkép 5.

Hadd legyen személyes. Hiszen az újság szerkesztője kicsit elfogultan érzi magát az interjú készítése közben. Lapunk hasábjain ugyanis most egy olyan családot mutatunk be, amelyet nem lehet nem észrevenni, ha aktív templomba járók vagyunk. A Gáspár család már minden szinten fogalomvá vált gyülekezetünkben, és a lelkészcsalád életében is. Kiszámítható érkezési időpont, jellegzetes megjelenés, nagy mosolyok, végtelen segítőkészség. De helyettem inkább beszéljétek ti!

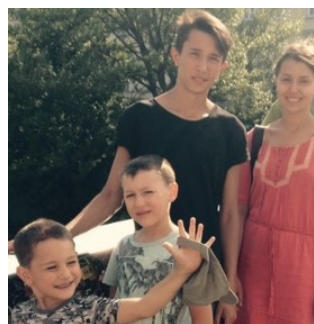

- *Kérlek, mutassátok be magatokat röviden!*
- Mindketten itt nőttünk fel a kerületben, egy általános iskolába is jártunk egy év különbséggel, és később is sok időt töltöttünk együtt egy baráti társaságban, szerelmesek lettünk, úgy éreztük, hogy összetartozunk, és 1995-ben polgári esküvőn összekötöttük az életünket, egy életre. 1996-ban megszületett Zsófi, majd a fiúk sorrendben: 2000-ben Marci, 2006-ban Balázs, és 2010-ben Andris a legkisebb. Azóta is itt élünk - voltak kitérők: Ercsibe, Ferihegyre, majd Budára -, de valahogy ide mindig hazajöttünk. Mónika csecsemő - és gyermekápoló szakasszisztens, én informatikusként dolgozom egy igazi multinál, rendszereket tervezek és üzemeltetek.

- *Magyarországon három és fél éve vezették be a kötelező hit- és erkölcsstan oktatást. Ti vagytok (eddig) az egyetlen család, akik ennek köszönhetően kapcsolódtatok be gyülekezetünk életébe. Miért pont a mi felekezetünket választottátok?*

Mónika: - Attila többször mondta, hogy ha ő valaha felekezetet választana, csakis az evangélikus lenne. Ezt én jól megjegyeztem, majd amikor Balázsnál választani kellett bejelöltem. Bízva benne, hogy a Kassák Lajos utcában levő templomból jön az oktató lelkész vagy valaki. Akkor még nem ismertem a gyülekezetet, de Andrisal hetente 1-2 alkalommal elmentünk a kapu előtt. Többször elolvastam a hirdetőtáblán hirdett alkalmakat, de bemenni nem volt bátorságom.

Attila: - A konkrét lépést tényleg Móni tette meg, és nem emlékszem, hogy az erkölcsstan bármikor is felmerült volna, mint alternatíva. Egyébként én személy szerint semmiféle vallásos nevelésben nem részesültem. Apai ágon rokonaink javarészt evangélikusok, akik templomjárók. Úgy tűnt, hogy elfogadók, mentesek a dogmáktól, megkötésektől. Illetve az igazság az, nem volt igazi tapasztalatom a többi felekezetről. Ma már látom, hogy nagyon-nagyon jól választottunk, és nagyon bízom benne, hogy nem csak mi leszünk az egyetlen család, akikhez végre elér Isten és Krisztus hívása, szava akár itt, akár máshol, szerte a világunkban.

- *Balázs már majdnem fél éve részesült evangélikus hitoktatásban, amikor három évvel ezelőtt eljöttetek az adventi kézműves délutánunkra. Gyülekezeti szervezésű alkalmon ekkor vettetek részt először. Mi hozta meg ezt az áttörést?*
Mónika: - Azt hiszem, én csak a megfelelő alkalomra vártam, nem ismertem a gyülekezetet, ezért volt jó ismerkedési lehetőség számomra az adventi kézműves délután.

Attila: - Igazság szerint Móni előtte is mondogatta, hogy szívesen lemenne egy keresztyén gyülekezetbe. De amikor úgy döntöttünk, hogy Balázs hitoktatást kapjon, akkor már nem volt kérdés, hogy előbb, vagy utóbb, de meg kell mutatni magunkat a választott gyülekezetben. Egyébként azt hiszem az érdem a feleségemé, mert ő volt az, aki eljött. Ő ilyen szempontból sokkal bátrabb, mint én.

Jómagam az első alkalmakkor úgy gondoltam, hogy jó lesz egy kicsi csend, nyugalom vasárnap délelőtt az istentiszteleteken. Hozzáteszem akkor még hithű ateistaként. Akkoriban is nagyon sokat dolgoztam, nagyon fáradtnak éreztem magam. Egyébként is szerettem és szeretem a templomokat és az erdőket. Korábban is, bármikor és bárhol épült is az a templom, kápolna, zsinagóga, bármely felekezet is gondozta, építette, tartotta benne az alkalmait, sokszor turistaként betérve ezekbe az épületekbe volt egy borzongató érzésem, mintha lelkemet simogatnák. Ma már azt mondom, hála Istennek, nem csak a csendet, és ezt a meghittséget, de magát Isten is, Jézust is, és egy közösséget is találtam, és rájöttem, hogy a szeretetet nem lehet megmérni és mértékegységgel kifejezni. A kapott szabadságról és lelki biztonságról már nem is beszéllek.

-Két éve karácsonykor Andris és Balázs részesült a keresztség szentségében, azóta Zsófi is már tudatosan felnőttként tett hitvallást (vele a 2015-ös karácsonyi levélben olvashattunk interjút), és most Attila, a családfeje készül erre. Az Úristen komoly munkát végez a családokban, hiszen egy családfeje hitre jutása nem mindennapi dolog. Attila, ezt te hogyan éled meg?

-Egyszerűen és könnyen, és mégsem. Azt hiszem, én is kerestem a kapcsolatot Istennel. Gyerekként, úgy 10-11 éves kislányként sokat olvastam Krisztusról és a tanításairól. Ezek akkor édesapám konfirmációs füzetek voltak Bócsán, kint a tanyán, nagymamánál. Fiatal felnőttként ezekre az olvasmányokra visszagondolva azt hittem, milyen remek, kaptam egy eszköztárat. Nem igazán értettem viszont az Isten-Krisztus - ember kapcsolatát, és kicsit tévútra is vittek a saját értelmezéseim. Kamaszként pusztán virtusból átrágtam magam a Szentírásomra, de akkor nem fogott meg, kivéve a Jelenések Könyve. Az igazi áttörés számomra az volt, amikor elkezdünk lejárni a gyülekezetbe, telt az idő, hallgattam, figyeltem, és olvastam a Szentírást, beszélgettem Péterrel és Zsófi lányommal. Lassan megértettem, vagy megérteni vélem, hogy mit kaphatok, mit kaptam Istentől és Jézus Krisztustól, és hogy dolgozik a Szentlélek bennem. De ez a megértés nálam nem egy áttörő, katartikus élmény, sokkal inkább egy megértési vagy érési folyamat. A keresztségem és Istenhez tartozásom igénye pedig egy reggeli munkába menet fogalmazódott meg bennem. Úgy másfél éve mentem az utcán reggel munkába, és egyszer csak megéreztem, hogy vigyáznak rám. Részem lettem valaminek, és jó helyen vagyok. Viszont azt is megértettem, hogy ha Istenhez akarok tartozni, meg kell tisztulnom, akár újjá is kell születnem, akkor bizony nem maradhatok keresztlehetlen, és szükségem van erre a szentségre. De tévedés ne essék, az elhatározásom óta azért olyan nagyon nem lettem okosabb, nem lettem megfontoltabb, nem alszom jobban, nem lettem testileg egészségesebb, még nem szabadultam meg teljesen a kötöttségeimtől, de érzem, és tudom, hogy jó úton haladok.

-A család két tagjáról még nem esett szó. Marci szívesen segít édesapjával a templomkert körüli teendőknél, azonban számára még nem sikerült egyik gyülekezeti rétegalkalmat sem vonzóvá tennünk. Mónika viszont több kisközösségünkben is otthonosan mozog, könnyen teremt kapcsolatokat. Viszont egy szempontból mégis egy kicsit kakukktójas. Én időről időre megkérdem, most is, Móni, hogy állsz a konfirmáció kérdésével?

-Igen, Márton kamasz, félig felnőtt félig gyerek. Nem lehet direkt irányítani. Ha az életünk számára is hiteles lesz, ha a kérdéseire jó válaszokat kap... Az én konfirmációm? Erre a kérdésre vagy röviden vagy nagyon hosszan tudok válaszolni. Most a lehetőségek az elsőt engedik. Gyermekkoromban semmilyen hitbéli nevelésben nem részesültem. A Biblia, de még inkább az egyház nyelvezete három éve került be az életembe. És bizony a szavaknak lassan lesz igazi, átélte, mély tartalmuk. Ahhoz idő kell. A nyilvános vallástétel számomra egy óriási mérföldkő lenne, azt jelentené, hogy az életemben az Isten szerinti helyére kerülne a gyülekezeti közösségben megélt dolgok.

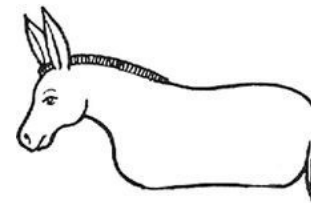

Gyermekrovat

Játékos feladat kicsiknek

Ezen lapszámunk feladatai is a gyermekbibliakör tematikájából merítettek.

Egészítsd ki a rajzot, majd színezd ki! Melyik állatot látod? Jézus, Mária édesanyja korában ilyen „járművel” jutott el Betlehembe. Rajzolj annyi pöttyöt a kép mellé ahány lába volt összesen az állatnak és Máriának együtt!

Fejtörő nagyoknak

Reformátorunknak, Luther Mártonnak sokoldalú a munkássága, erről sokat tanultunk az őszi gyermekbibliakörök során. Kitűnő énekszerző is volt, az Énekeskönyvünkben számos ének fűződik az ő nevéhez.

Lapozd fel az énekeskönyvedet, és ellenőrizd, hogy az alábbi énekek közül, melyek azok, amelyek se nem adventi, se nem karácsonyi énekek! Húzd át a kakukktójasokat!

Szenháromság egy istenség (108)

Jöjj, népek Megváltója (131)

Mennyből jövök most hozzátok (150)

Jézus Krisztus, dicsértessél (154)

Mennyei angyal seregek (155)

Jézus Krisztus, Üdvözítőnk (214)

A helyes megfejtők jutalomban részesülnek, ha a gyermekbibliakörök egyikén a megoldásokat leadják!

Kazuális szolgálatok az elmúlt egyházi évben

Akiket elkísértünk utolsó földi útjukon

Jézus mondja: „Az Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké. Mert az Ő számára mindenki él.” (Lk 20,38)

Rozbroy Józsefné sz. Horváth Vilma (93), Gdowski Erzsébet sz. Kukucska Erzsébet (82), Kis János (73), Majoros Józsefné sz. Kulati Ilona (72), Bakonyi Rudolf (90), Tamás Lászlóné sz. Sebestyén Mária (85), Székács László (73), dr. Bódi Istvánné sz. Vécsey Judit (84), Kertész Gézané sz. Temesi Lujza (73), Puskás Sándorné sz. Tóth Teréz (88), Gáspár Mihályné sz. Kerepeczky Mária (94), Gáspár Mihály István (72)

Akik a keresztség szentségében részesültek

Gyermekek

Jézus mondja: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket” (Mk 10,14)

Tóth Gergő, Bodnár Tamara Erzsébet, Gonda Luca Dóra, Kiss-Kóti Julianna, Kerkes Lili, Csercsa Inez Naomi, Baranyai Andrea, Gaál Boldizsár, Grendorf Olívia Lenke, Kadocsa Benett, Kadocsa Linett

Konfirmációi fogadalmat tettek

Felnőttek

Jézus mondja: „Légy hű mindhalálig és neked adom az élet koronáját” (Jel 2,10)

Parti Ádám

Akik házasságukra Isten áldását kérték

Jézus mondja: „Amit tehát az Isten egybekötött, ember azt el ne válassa” (Mt 19,6b)

Koppány Zsolt – Povilaitis Katalin, Márvány Miklós – Jolanta Roztoczyńska, Parti Ádám – Tarnavölgyi Orsolya, Kovács Ádám – Borbély Krisztina, Nyerges-Bognár Attila – dr. Győri Zsuzsanna, dr. Káldy Péter – dr. Forgó Brigitta

Ünnepi istentiszteleteink

- ★ December 18. Advent 4. vasárnapja de. 10 óra: istentisztelet
- ★ December 24. Karácsony este du. 3 óra: gyermekbarát istentisztelet
- ★ December 25. Karácsony ünnepe de. 8 óra: – Frangepán utcai református templom: úrvacsorás istentisztelet, de. 10 óra: úrvacsorás istentisztelet
- ★ December 26. Karácsony második napja de. 10 óra: úrvacsorás istentisztelet
- ★ December 31. Óév este du. 5 óra: óévi hálaadás
- ★ Január 1. Újév napja de. 10 óra: úrvacsorás istentisztelet

Állandó alkalmaink

Nyugdíjasok bibliórája

Csütörtökönként
10 órától
Az Ószövetség nagy alakjai

Fiatalfelnőttek Bibliaköre

Szerdánként
18 órától
Magvetés Bibliakör

Házaskör

Hónap 1. és 3. szombatján
16 órától
Megbeszélés szerint

Gyermekbibliakör

Vasárnaponként
párhuzamosan
az istentisztelettel
Utazz velünk!

Imakör

Vasárnaponként
9 óra 30-tól
Imakérések leadására a templomban van lehetőség

Baba-mama kör

Hónap 2. és 4. péntekjén 10:30-tól
A szerető Isten és mi, gyermekei - bálványaink leküzdése
A szerető Isten és gyermekeink - hitre segítés

Istentisztelet

Minden vasárnap 10 órakor a templomban, egyéb egyházi ünnepeken aktuális kiírás szerint.

Lelkészi hivatal

Állandó időpontban tartott **fogadóórát** – az idejű munkaévben az iskolai órarendben tartott hittanórák miatt – **nem tudunk tartani.**

Keresztelő, esküvő, temetési szolgálat kérése kizárólag telefonos egyeztetés alapján lehetséges (+36-20-775-3964-es mobilszámon).

Lelkipásztori beszélgetésre szintén csak előzetesen egyeztetett időpontban van lehetőség!

Hittanoktatás

A kerület **általános iskoláiban** az órarendbe építve az első, második, harmadik, negyedik, ötödik és hetedik osztályos tanulóknak.

Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség

1134 Budapest, Kassák Lajos u. 22. 320-8207

angyalfold.lutheran.hu, angyalfold@lutheran.hu

Bankszámlaszám: 11713005-20456104

Grendorf Péter lelkész: +3620-775-3964

peter.grendorf@gmail.com

Körlevelünk évente három alkalommal jelenik meg. Készült a Bookpress Kft. nyomdájában. Szerkesztette: Grendorf-Balogh Melinda